

Nader onderzoek beschermde soorten Gesperdensestraat te Dodewaard

Opgesteld voor:
Reddyn B.V.

Opgesteld door:
Stantec B.V.

Datum:
28 oktober 2025

Projectnummer:
327600747

Revisieschema

Versie	Vrijgegeven door	Datum
Eerste versie		28-10-2025

Disclaimer

De conclusies in het rapport met de titel Nader onderzoek beschermde soorten Gesperdensestraat te Dodewaard zijn de professionele mening van Stantec, vanaf het moment van rapporteren, en over het onderwerp dat in het rapport wordt beschreven. De meningen in het document zijn gebaseerd op de voorwaarden en informatie die bestonden op het moment van publicatie en houden geen rekening met eventuele latere wijzigingen. Het rapport heeft uitsluitend betrekking op het specifieke project waarvoor Stantec is aangenomen en het aangegeven doel waarvoor het rapport is opgesteld. Het rapport mag niet worden gebruikt voor enige variatie of uitbreiding van het project, of voor een ander project of doel, en elk onbevoegd gebruik of vertrouwen is op eigen risico van de ontvanger.

Stantec heeft aangenomen dat alle informatie die bij het opstellen van het rapport is ontvangen van Klantnaam (de 'klant') en derden juist is. Hoewel Stantec bij het gebruik van dergelijke informatie een beoordeling of gepaste zorgvuldigheid heeft gehanteerd, aanvaardt Stantec geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van enige fout of omissie daarin.

Dit rapport is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de klant in overeenstemming met het contract van Stantec met de klant. Hoewel het rapport door de klant kan worden verstrekt aan bevoegde autoriteiten en aan derden, in relatie tot dit project, wijst Stantec elke wettelijke verplichting op basis van garantie, vertrouwen of enige andere theorie aan een derde partij af, en is niet aansprakelijk jegens deze derde partij voor enige schade of verlies van welke aard dan ook die daaruit kan voortvloeien.

Inhoudsopgave

1	Samenvatting.....	1
2	Inleiding	3
2.1	Aanleiding	3
2.2	Locatie.....	3
2.3	Omschrijving huidige situatie	4
2.4	Omschrijving toekomstige situatie	7
2.5	Activiteiten	7
2.6	Wettelijk kader.....	7
2.7	Doel	7
3	Methode	8
3.1	Kleine marterachtigen en steenmarter	8
3.2	Betrouwbaarheid	11
3.3	Geldigheid	12
4	Resultaten	13
4.1	Kleine marterachtigen	13
5	Conclusie	15
5.1	Kleine marterachtigen	15
5.2	Overige soorten (niet meegenomen in onderzoek)	16
5.3	Maatregelen	16
6	Bronnen	19

Bijlagen

Bijlage 1	Conclusie uit de quickscan flora en fauna activiteiten
Bijlage 2	Verbodsbepalingen Omgevingswet onderdeel flora- en fauna activiteiten
Bijlage 3	Foto's van soort waargenomen op wildcamera's
Bijlage 4	Overige waargenomen soorten

1 Samenvatting

Op basis van de quickscan en het nader onderzoek is bepaald dat vervolgstappen nodig zijn om overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet te voorkomen. In onderstaande tabel zijn deze vervolgstappen weergegeven.

Tabel 1. Te nemen vervolgstappen om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen.

Soort of soortgroep	Onderzochte functie	Beschermde functies aanwezig	Overtreding verbodsbepaling	Omgevingsvergunning OW nodig	EWP nodig *
Algemene broedvogels	--	Ja , er is geschikt broedbiotoop aanwezig voor algemene broedvogels.	Nee, mits maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen. EWP nodig.	Nee	Ja
Vogels met jaarrond beschermd nest (cat. 5)	--	Ja , er is geschikt broedbiotoop aanwezig voor algemene broedvogels (cat. 5)	Nee, mits maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen. EWP nodig.	Nee	Ja
Vleermuizen	Vaste rust- en verblijfplaats	Nee	Nee	Nee	Nee
	Foerageergebied	Ja , aangrenzend en binnen het plangebied is mogelijk een vliegroute aanwezig in de vorm van een bomenrij en watergang.	Nee, mits maatregelen worden genomen om verstoring van vleermuizen te voorkomen. EWP nodig.	Nee	Ja
	Vliegroutes	Ja , de bomen en struwen betreffen potentieel foerageergebied.	Nee, mits maatregelen worden genomen om verstoring van vleermuizen te voorkomen. EWP nodig.	Nee	Ja

Nader onderzoek beschermde soorten Gesperdensestraat te Dodewaard

1 Samenvatting

Soort of soortgroep	Onderzochte functie	Beschermde functies aanwezig	Overtreding verbods-bepaling	Omgevings-vergunning OW nodig	EWP nodig *
Marterachtigen (steenmarter)	Vaste rust- en verblijfplaats	Nee	Nee	Nee	Nee
	Functioneel Leefgebied	Ja , steenmarter is aangetroffen op de camera's	Ja , door het verwijderen van de bosschage	Ja	Ja
Marterachtigen (kleine marterachtigen)	Vaste rust- en verblijfplaats	Nee	Nee	Nee	Nee
	Leefgebied	Nee	Nee	Nee	Nee
Overige waargenomen soorten tijdens nader onderzoek					
Algemene broedvogels en grondgebonden zoogdieren	-	Ja	Nee*	Nee	Ja

* Door te werken volgens een ecologisch werkprotocol (EWP) wordt voorkomen dat er een negatief effect optreedt op aanwezige beschermde soorten en functies.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

Reddyn B.V. is voornemens om op de projectlocatie, gelegen net buiten het Onderstation Dodewaard, werkzaamheden uit te voeren voor de uitbreiding van het onderstation. Het betreft de realisatie van een nieuw hoogspanningsveld en nieuw transformatorgebouw. Momenteel betreffen deze deellocaties bosschages met een grasveld. Uit de quickscan flora- en fauna-activiteiten (Stantec, 2025) (ter plaatse van het plangebied blijkt dat de locatie potentieel geschikt is voor algemene broedvogels, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen (foerageergebied en vliegroute) en algemene vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Voor de grondgebonden zoogdieren, namelijk kleine marterachtigen is nader onderzoek benodigd. Voor de overige soorten kan via een ecologisch werkprotocol gewerkt worden om negatieve effecten te voorkomen. In Bijlage 1 zijn de conclusies uit de quickscan weergegeven. Middels het nader onderzoek wordt bepaald of deze soorten gebruik maken van het plangebied.

2.2 Locatie

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van Dodewaard, gemeente Neder-Betuwe, provincie Gelderland. Het plangebied betreft twee deellocaties met bosschages. Deellocatie 1 is gelegen te oosten en noorden van het onderstation Dodewaard. Het betreft een groenstrook bestaande uit struweel en bomen. In noordwestelijke richting wordt het plangebied begrensd door de Gesperdensestraat en in noordelijke richting wordt het plangebied begrensd door een braakliggend terrein met enkele grassen. Deellocatie 2 is gelegen ten noordwesten van het onderstation Dodewaard, aan de andere zijde grenst het plangebied aan de Gesperdensestraat.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood omlijnd).

2.3 Omschrijving huidige situatie

Het plangebied bestaat uit twee deellocaties. Deellocatie 1 is een groenstrook met struweel en bomen met onder andere rode bosbes, Spaanse aak, vogelkers, zoete kers, beuk en kornoelje spec. Daarnaast op de bodem enkele plantensoorten als kleeftkruid, paardenbloem, bochtige smele en brandnetel. Deellocatie 2 betreft een bosschage met onder andere Spaanse aak, beuk, kornoelje spec. en rimpelsneeuwbal. Op de bodem plantensoorten als smalle weegbree, witte en paarse dovenetel, paardenbloem, madeliefje, herderstasje, speenkruid, ridderzuring, pinksterbloem, scherpe boterbloem, fluitenkruid, brandnetel en reuzenberenklauw.

In figuur 2 is een impressie van het plangebied weergegeven.

Nader onderzoek beschermde soorten Gesperdensestraat te Dodewaard
2 Inleiding

Figuur 2. Impressie van het plangebied, met eerst deelgebied 1 en onderstaand deelgebied 2.

2.4 Omschrijving toekomstige situatie

Op de locatie staat een herontwikkeling gepland op de projectlocatie. Tijdens de herontwikkeling zullen bomen worden gekapt ter plaatse van beide deellocaties en zal een nieuw hoogspanningsveld en nieuwtransformatgebouw worden gerealiseerd.

2.5 Activiteiten

De door Reddyn B.V. uit te voeren activiteiten betreffen:

- Het kappen en rooien van bomen (deelgebied 1 en 2);
- Het uitvoeren van graafwerkzaamheden tot circa 2,0 m-mv (enkel deelgebied 1);
- Het realiseren van een hoogspanningsveld (enkel deelgebied 1);
- Het realiseren van een transformatorgebouw (enkel deelgebied 1).

2.6 Wettelijk kader

Uit de quickscan flora en fauna-activiteiten (Stantec, 2025) ter plaatse van het plangebied blijkt dat het plangebied beschikt over potentieel geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren (kleine marterachtigen). Middels het nader onderzoek wordt bepaald of deze soorten gebruik maken van het plangebied en of, door de werkzaamheden, een negatief effect optreedt op deze soorten. In [Bijlage 2](#) is weergegeven welke verbodsbepalingen mogelijk per soortgroep en/of soort kunnen worden overtreden.

2.7 Doel

Het doel is het vaststellen van de aanwezigheid dan wel afwezigheid van grondgebonden zoogdieren (kleine marterachtigen). Onderzoek wordt gedaan naar vaste rust- en verblijfplaatsen).

Met soort specifieke onderzoeken wordt onderzocht of verbodsbepalingen uit de Omgevingswet door de werkzaamheden worden overtreden en of een omgevingsvergunning benodigd is om de werkzaamheden doorgang te laten vinden. Indien mogelijk wordt een advies opgesteld om met mitigerende maatregelen overtredingen van de verbodsbepaling te voorkomen of te verzachten.

3 Methode

In dit hoofdstuk worden de methoden beschreven die gehanteerd zijn voor het nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren (kleine marterachtigen) en de steenmarter.

3.1 Kleine marterachtigen en steenmarter

3.1.1 Soortomschrijving

Steenmarter

De steenmarter (*Martes foina*) leeft solitair en heeft een eigen territorium. Binnen het territorium heeft de steenmarter meerdere schuilplaatsen. Ze maken daarbij gebruik van onder andere takkenhopen, dichte struwelen en gebouwen. In gebouwen verblijven ze onder andere op zolders, in kruipruimtes en spouwmuren en onder dakbedekkingen. Ze hebben hierbij maar een kleine opening (minimaal 5 tot 6 centimeter) nodig om de schuilplaats te betreden. Aanwezigheid van groenstroken, bermen, heggen, bosjes en greppels in het territorium zijn van belang voor het zoeken van voedsel (Zoogdierversamenleving). Door sloop en renovatie van oude gebouwen en wijken gaan vaste rust- en verblijfplaatsen en foerageergebied van de steenmarter verloren.

Kleine marterachtigen

Onder de kleine marterachtigen vallen de wezel (*Mustela nivalis*), hermelijn (*Mustela erminea*) en bunzing (*Mustela putorius*). Van deze soorten is de wezel waargenomen in de omgeving volgens het NDFF.

De wezel prefereert een open, droog natuur- en cultuurlandschap en verblijft hierbij in oude hopen van zoogdieren. Het is met name belangrijk dat er in het habitat voldoende dekking en voedsel aanwezig is (Zoogdierversamenleving).

De hermelijn kan in veel soorten habitats voorkomen, als er maar genoeg dekking is te vinden. Ze verblijven in oude hopen van andere zoogdieren en maken gebruik van heggen en oevers die dekking bieden voor hun verplaatsing (Zoogdierversamenleving).

De bunzing prefereert een kleinschalig landschap met onder andere houtwallen en greppels, maar kan ook voorkomen in dorpen en steden. Verblijfplaatsen van de bunzing zijn onder andere te vinden in hopen, maar ook in steenhopen en holle bomen (Zoogdierversamenleving).

3.1.2 Beschermingsregime

Vaste rust- en verblijfplaatsen alsook het functionele leefgebied van de steenmarter, boommarter, wezel, hermelijn en bunzing zijn, conform paragraaf 11.2.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving, beschermd. Tevens is het verboden deze soorten te verwonden en/of doden en vaste rust en verblijfplaatsen te beschadigen en/of vernietigen.

3.1.3 Onderzoeksmethodiek

Het nader onderzoek naar de steenmarter en kleine marterachtigen is uitgevoerd volgens het Kennisdocument kleine marterachtigen Bunzing-Hermelijn-Wezel (BIJ12, januari 2024). Voor de steenmarter zijn geen richtlijnen opgesteld, de beschreven onderzoeksmethodiek uit het kennisdocument voor kleine marterachtigen (BIJ12, januari 2024) is toereikend.

De documenten schrijven voor om verscheidene methodes te gebruiken om tot een volledig beeld te komen. Iedere methode is geschikt voor één of meerdere kleine marterachtigen (zie tabel 9).

Tabel 2. *Geschiktheid van inventarisatiemethoden voor de verschillende kleine marterachtigen (Kennisdocument kleine marterachtigen Bunzing-Hermelijn-Wezel, BIJ12, januari 2024)*

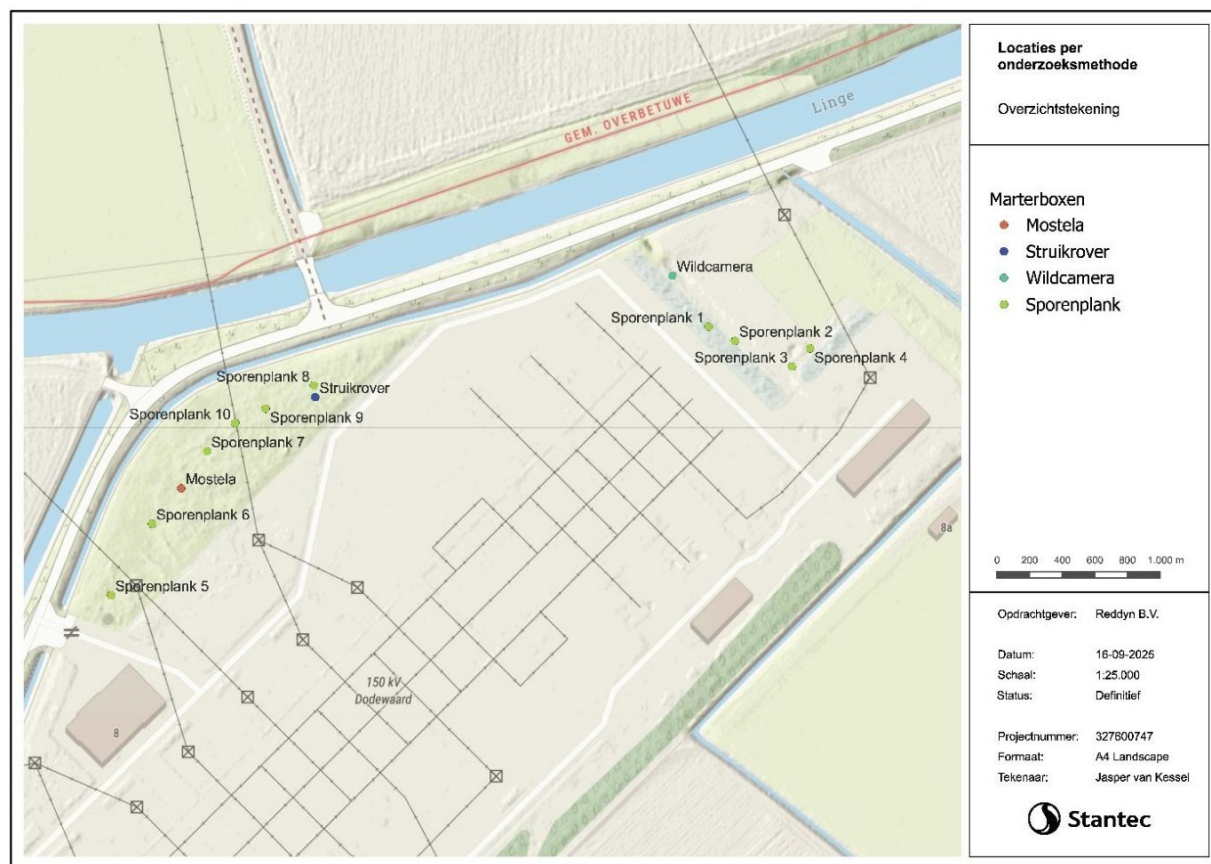
Onderzoeksmethode	Bunzing	Hermelijn	Wezel
Wildcamera	+	+	+
Struikrover	+	+	+
Mostela/marterbox	-	+	+
Sporenbuis	-	Onbekend	+

Voor het nader onderzoek naar de steenmarter en kleine marterachtigen is gebruik gemaakt van de volgende onderzoeksstrategieën:

- **Wildcamera:** Camera die wordt opgehangen aan een boom of object en gericht is op het open veld met daarvoor een geperforeerd blikje sardientjes als lokstof.
- **Struikrover:** Is een schuin afgesneden pijp met een diameter van 15 cm die aan één zijde open is. Aan de achterwand is een camera geïnstalleerd. De struikrover wordt op de grond geplaatst. Aan de open voorkant is een geperforeerd blikje sardientjes neergelegd als lokstof. De dieren komen graag in de beschutting van de struikrover zitten en zijn daardoor goed vast te leggen.
- **Marterbox/Mostela:** Is een houten kast met daarin een wildcamera, de box wordt op de grond geplaatst. Toegang tot de box wordt verleend door een buis die door de behuizing heen gaat. Aan de binnenkant is deze open zodat de camera foto's kan maken. In de box is een geperforeerd blikje sardientjes neergelegd als lokstof. De dieren komen graag in de beschutting van de Mostela zitten en zijn daardoor goed vast te leggen.
- **Sporenbuis:** Zijn pvc-buizen met een diameter van 8 centimeter en 1 meter lang, die op de grond worden geplaatst. In de pvc-buis is een wit sporenplankje gelegd met in het midden een doekje gedrenkt in paraffineolie gemengd met houtskool. Wanneer de dieren daaroverheen lopen laten ze sporen achter op de witte ondergrond. Sporenbuizen vragen een grotere inzet in vergelijking tot de camera's. Het plaatsen van tien sporenbuizen staat gelijk aan één camera.

Per 0,25 hectare geschikt leefgebied dient één meetpunt; één camera of tien sporenbuizen te worden geplaatst. Deze meetpunten dienen alle te onderzoeken soorten te dekken en moeten maximaal vier weken op één locatie staan. Op basis van de grootte van het onderzoeksgebied zijn drie camera's geplaatst (één wildcamera, één Mostela's en één struikrovers) en tien sporenbuizen (zie figuur 7). De camera's staan binnen het plangebied of langs de grenzen op kansrijke locaties voor kleine marters.

Figuur 3. Locaties van de wildcamera, Mostela's, struikrovers en sporenbuizen binnen het plangebied

De optimale onderzoeksperiode voor kleine marterachtigen loopt van 1 juni tot en met 15 november. De camera's moeten dan voor een aaneengesloten periode van acht weken aanwezig zijn in het plangebied en geplaatst worden op/nabij de meest kansrijke landschapselementen, waarbij na vier weken de camera's mogen worden verplaatst. Het onderzoek heeft plaatsgevonden binnen de optimale periode van 1 juni tot en met 15 november. De camera's zijn voor een periode van meer dan acht weken aanwezig geweest, zie tabel 10 voor de data. De onderzoeksinspanningen zijn volgens het kennisdocument en de handreiking uitgevoerd en zouden voldoende bewijs moeten aanleveren of kleine marterachtigen aanwezig zijn binnen het plangebied. Om de vier weken zijn de camera's gecontroleerd, SD-kaartjes en batterijen verwisseld, de sporenplankjes vernieuwd en wordt het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van sporen van kleine marterachtigen.

Tabel 3. Overzicht van veldbezoeken voor het plaatsen, wisselen en ophalen van camera's en sporenbuizen en uitvoeren sporenonderzoek

Datum	Handeling
23-07-2025	Plaatsen wildcamera, Mostela's, struikrovers en sporenbuizen en uitvoeren sporenonderzoek.
20-08-2025	Controleren camera's, vervangen batterijen en SD-kaartjes, sporenbuizen vernieuwen en uitvoeren sporenonderzoek
17-09-2025	Ophalen wildcamera, Mostela's, struikrovers en sporenbuizen en uitvoeren sporenonderzoek

3.2 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op een zorgvuldige wijze uitgevoerd, volgens het vigerende beleid, wet- en regelgeving ten aanzien van natuur alsook de richtlijnen en methoden op het gebied van ecologisch onderzoek.

Bij het bureauonderzoek wordt informatie gebruikt uit, op dat moment, voorhanden zijnde en beschikbare bronnen. Wij attenderen u erop dat de geraadpleegde bronnen mogelijk onvolledig zijn of dat niet alle bronnen zijn geraadpleegd, door het niet voorhanden dan wel opvraagbaar zijn. Hierdoor kan informatie ontbreken.

Ecologisch deskundige

Het bevoegd gezag verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaringen kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis moeten zijn opgedaan doordat de deskundige:

- Minimaal 3 jaar ervaring heeft met het uitvoeren van soortgericht onderzoek, eventueel onder begeleiding van een ervaren ecooloog.
- Soort specifieke kennis heeft opgedaan door middel van bijvoorbeeld veldwerk, onderzoek, studie of opleiding.
- Op HBO-, dan wel WO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

Alle ecologen binnen Stantec hebben een afgeronde HBO dan wel WO-opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie. Hiermee wordt voldaan aan bovenstaande definitie van een ecologisch deskundige (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). Daarnaast hebben alle ecologen binnen Stantec, met uitzondering van de junioren, minimaal 3 jaar werkervaring.

Een senior heeft minimaal 10 jaar werkervaring. Een junior staat altijd onder begeleiding van een medior of senior. Dit om de kwaliteit te waarborgen alsook kennis over te dragen.

3.3 Geldigheid

Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: 'Onderzoeksgegevens welke, in het geval van soorten die onder artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving van de Omgevingswet vallen (beschermingsregime Vogel- en Habitatrichtlijn en andere soorten), mogen maximaal 3 jaar oud zijn ten opzichte van de datering van de aanvraag'. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar na uitvoer van het nader onderzoek wordt aanbevolen de resultaten van het nader onderzoek opnieuw te toetsen.

4 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het nader onderzoek naar kleine marterachtigen besproken.

4.1 Kleine marterachtigen

In onderstaande tabel zijn de waarnemingen van kleine marterachtigen en de steenmarter tijdens de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 4. Overzicht waarnemingen van de steenmarter/kleine marterachtigen tijdens de veldbezoeken

Datum	Waarnemingen camera's		Waarnemingen sporen (plankjes)		Waarnemingen vaste rust- en verblijfplaats	
Soort (groep)	steenmarter	kleine marterachtigen	steenmarter	kleine marterachtigen	steenmarter	kleine marterachtigen
20-08-2025	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
17-09-2025	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

Steenmarter

4.1.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Op het beeldmateriaal van de geplaatste camera's is driemaal een steenmarter waargenomen. Een keer op de wildcamera op 11-09-2025 in de avond/nacht. En twee keer in de Mostela in de avond/nacht (zie figuur 7 voor de locaties). Namelijk op 08-09-2025 en op 17-0-2025. Alle waarnemingen zijn vastgelegd binnen 1 tot 3 minuten van elkaar. Voor de waarnemingen wordt verwezen naar bijlage 4 voor de foto's. Op de overige camera's zijn geen waarnemingen gedaan van de steenmarter, daarnaast zijn binnen het plangebied geen sporen waargenomen.

De steenmarter maakt ook gebruik van takkenhopen en deze zijn aanwezig binnen het plangebied. Deze schuilplaatsen zijn onderdeel van het functioneel leefgebied. Aangezien de steenmarter maar een enkele keer is waargenomen en flexibel en opportunistisch van nature is, is er geen sprake van een vaste rust- en verblijfplaats en betreft het geen essentiële functie.

4.1.2 Essentieel leefgebied

De steenmarter is vastgelegd op de camera's zoals beschreven bij hoofdstuk 4.1.1. Het plangebied maakt onderdeel uit van het functioneel leefgebied van de steenmarter.

Het plangebied is binnen het functionele leefgebied van de waargenomen steenmarter essentieel voor de migratie.

Er is sprake van een gebied waar op zichzelf geen duurzame populatie kan standhouden, maar is als onderdeel van een netwerk wel essentieel voor het voortbestaan de steenmarter. Het plangebied is als 'steppingstone' richting de brug over de Linge naar het noordelijk gelegen leefgebied belangrijk. Met het verwijderen van de bosschages, bomen en takkenhopen is sprake van een significante afname van het leefgebied en is sprake van een significant negatief effect op de soort, derhalve is compensatie noodzakelijk.

Kleine marterachtigen

4.1.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Op basis van het veldonderzoek wordt het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen in het plangebied uitgesloten. Op het beeldmateriaal van de geplaatste camera's zijn geen kleine marterachtigen waargenomen. Tevens zijn in de sporenbuizen geen sporen aangetroffen van kleine marterachtigen. Het gebruik van het plangebied als vaste rust- en verblijfplaats is hiermee uitgesloten.

4.1.4 Essentieel leefgebied

Op basis van het veldonderzoek wordt het gebruik van het plangebied als leefgebied en migratieroute van kleine marterachtigen uitgesloten. Op het beeldmateriaal van de geplaatste camera's zijn geen kleine marterachtigen waargenomen. Tevens zijn in de sporenbuizen geen sporen aangetroffen van kleine marterachtigen. Het gebruik van het plangebied als leefgebied en migratieroute is hiermee uitgesloten.

5 Conclusie

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen op basis van de resultaten besproken.

5.1 Kleine marterachtigen

In onderstaande tabel zijn de onderzochte functies en bijbehorende conclusies weergegeven.

Tabel 5 Conclusies onderzochte functies in het plangebied voor de steenmarter/kleine marterachtigen

Onderzochte functie	Functie waargenomen	Essentiële functie?	Essentieel voor	Overtreding Ow	Omgevingsvergunning noodzakelijk
Steenmarter					
Vaste rust- en verblijfplaats	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Leefgebied	Je	Ja	Functioneel leefgebied	Ja	Ja
Kleine marterachtigen					
Vaste rust- en verblijfplaats	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Leefgebied	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

Steenmarter

5.1.2 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Op basis van het veldonderzoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van steenmarter binnen het plangebied. Tijdens het nader onderzoek zijn waarnemingen gedaan van de steenmarter, namelijk drie keer op twee verschillende locaties. Wanneer verblijfplaatsen aanwezig zouden zijn dan zouden de waarnemingen frequenter zijn geweest. Verder zijn er geen sporen waargenomen. Het gebruik van het plangebied als vaste rust- en verblijfplaats is hiermee uitgesloten. Wel zijn er schuil-mogelijkheden waar de steenmarter mogelijk gebruik van maakt wanneer deze tijdelijk verblijft binnen het gebied. Deze worden niet gezien als essentieel maar zijn wel van belang om ook in de nieuwe situatie aan te bieden als onderdeel van het functioneel leefgebied.

5.1.3 Essentieel leefgebied

Op basis van het veldonderzoek maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied van de steenmarter. Tijdens het nader onderzoek is deze soort meermaals vastgelegd op de camera's. Voor het realiseren van de uitbreiding van het onderstation zal ruimtebeslag optreden op het leefgebied.

Door de werkzaamheden vindt ruimtebeslag plaats op het functionele leefgebied van de steenmarter.

Het onderzochte gebied maakt onderdeel uit van een netwerk aan gebieden en is daarbinnen essentieel. Hierdoor is sprake van een significante afname van het leefgebied en is er een significant negatief effect op deze soort. Met het ruimtebeslag verdwijnt essentieel leefgebied, welke een overtreding is van de Omgevingswet artikel 11.54 lid 1b van het Besluit activiteiten leefomgeving. *Alvorens gestart kan worden met de werkzaamheden, dient een omgevingsvergunning te worden ingediend en dient het leefgebied en migratieroutes te worden gecompenseerd.*

Kleine marterachtigen

5.1.4 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Op basis van het veldonderzoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van kleine marterachtigen binnen het plangebied. Tijdens het nader onderzoek zijn geen waarnemingen gedaan van de kleine marterachtigen. Tevens zijn geen sporen waargenomen en zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen. Het gebruik van het plangebied als vaste rust- en verblijfplaats is hiermee uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

5.1.5 Essentieel leefgebied

Op basis van het veldonderzoek wordt het gebruik van het plangebied als leefgebied en migratieroute van de kleine marterachtigen uitgesloten. Tijdens het nader onderzoek zijn geen waarnemingen gedaan van de kleine marterachtigen en zijn geen sporen waargenomen van deze soorten binnen het plangebied. Het gebruik van het plangebied als leefgebied en migratieroute is hiermee uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

5.2 Overige soorten (niet meegenomen in onderzoek)

Tijdens het nader onderzoek zijn meerdere waarnemingen gedaan van soorten welke niet onder het nader onderzoek vallen. Deze soorten vallen onder de soortgroepen: algemene broedvogels, vogels met jaarrond beschermd nest (cat. 2) en grondgebonden zoogdieren. De waargenomen soorten zijn weergegeven in bijlage 5, waarin in een tabel per soort is weergegeven welke functie de onderzoekslocatie herbergt voor de soort en of een omgevingsvergunning dan wel ecologisch werkprotocol noodzakelijk is. Op de soortgroepen gemarkeerd met een asterisk is hieronder een toelichting gegeven.

5.3 Maatregelen

Om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen, kunnen de maatregelen uit tabel 29 worden aangehouden. Deze maatregelen dienen nader te worden uitgewerkt in ecologisch werkprotocol.

Tabel 6. Conclusies onderzochte functies in het plangebied voor kleine marterachtigen.

Soortgroep	Maatregel
Algemene broedvogels	- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden, waarbij beplanting wordt verwijderd of aan oevers/water wordt gewerkt buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode, deze verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. - Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. - Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen preventieve maatregelen te worden genomen voorafgaande aan het broedseizoen waarbij de vegetatie gelegen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kort wordt gehouden, door periodiek maaien en afvoeren. - Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten, mag er niet worden gewerkt.
Grondgebonden zoogdieren	Om effecten op vrijgestelde grondgebonden zoogdieren zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Deze maatregel valt onder de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal).
Vleermuizen foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen	- Om effecten op vleermuizen zoveel mogelijk te voorkomen worden werkzaamheden bij voorkeur uitgevoerd in de overwinteringsperiode van vleermuizen, globaal van 1 november tot 1 april. - Indien werken in de overwinteringsperiode niet mogelijk is, dient tussen zonsopgang en zonsondergang te worden gewerkt. Dit om mogelijke indirecte effecten als verstoring door licht op naast gelegen foerageergebied, verblijfplaatsen en vliegroutes te voorkomen. - Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting. Hierbij dient lichtval op bomen, water en gebouwen in de omgeving te worden vermeden om verstoring te voorkomen. - Daarnaast mogen er tussen zonsondergang en zonsopkomst geen obstructies in het water worden gelegd voor dieren die het water volgen als vliegroute.
Amfibieën	Werkzaamheden op land - Werkzaamheden dienen bij voorkeur te worden uitgevoerd buiten de overwinteringsperiode. Globaal is de overwinteringsperiode van 15 oktober tot en met 15 maart. De exacte periode dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige. - Indien werken buiten de overwinteringsperiode niet mogelijk is, dienen overwinteringslocaties (plekken met pollen, holen, hopen, stronken en takkenrillen) ter plaatse van grasland en heide behouden te blijven.

Soortgroep	Maatregel
	Algemeen
	• Er wordt aanbevolen om te voorkomen dat er ondiepe poelen, sporen van machines die met water kunnen worden gevuld en zandhopen/omgewerkte grond ontstaan tijdens werkzaamheden. Deze kunnen dienstdoen als voortplantingswater dan wel overwinteringshabitat.

Soortgroep	Maatregel
Vleermuizen	Om mogelijke indirecte effecten als verstoring door licht op de naast gelegen vliegroute/foerageergebied/verblijfplaatsen te voorkomen, dient in de gebruiksfase neerwaarts gericht verlichting geplaatst te worden. Hierdoor wordt voorkomen dat er permanente verstoring van de vliegroute/het foerageergebied/verblijfplaatsen optreedt. Er mag geen toename in verlichting zijn.

6 Bronnen

Achtergronddocumenten

- Quicksan flora- en fauna-activiteiten, Stantec, 327600747, 2025.
- Omgevingswet onderdeel flora- en fauna-activiteiten, januari 2024.
- Besluit activiteiten leefomgeving, januari 2024.
- Soortinventarisatieprotocollen, Netwerk Groene Bureaus, november 2023.
- Kennisdocument Kleine marterachtigen Bunzing-Hermelijn-Wezel, BIJ12, januari 2024.
- Handreiking Kleine Marters, Zoogdiervereniging i.s.m. provincie Noord-Brabant, 2017.

Websites

- Nationale Databank voor Flora en Fauna (april 2024) (www.ndff.nl).
- www.waarneming.nl.
- www.zoogdiervereniging.nl.
- www.verspreidingsatlas.nl.

Bijlagen

Bijlage 1 Conclusie uit de quickscan flora en fauna activiteiten

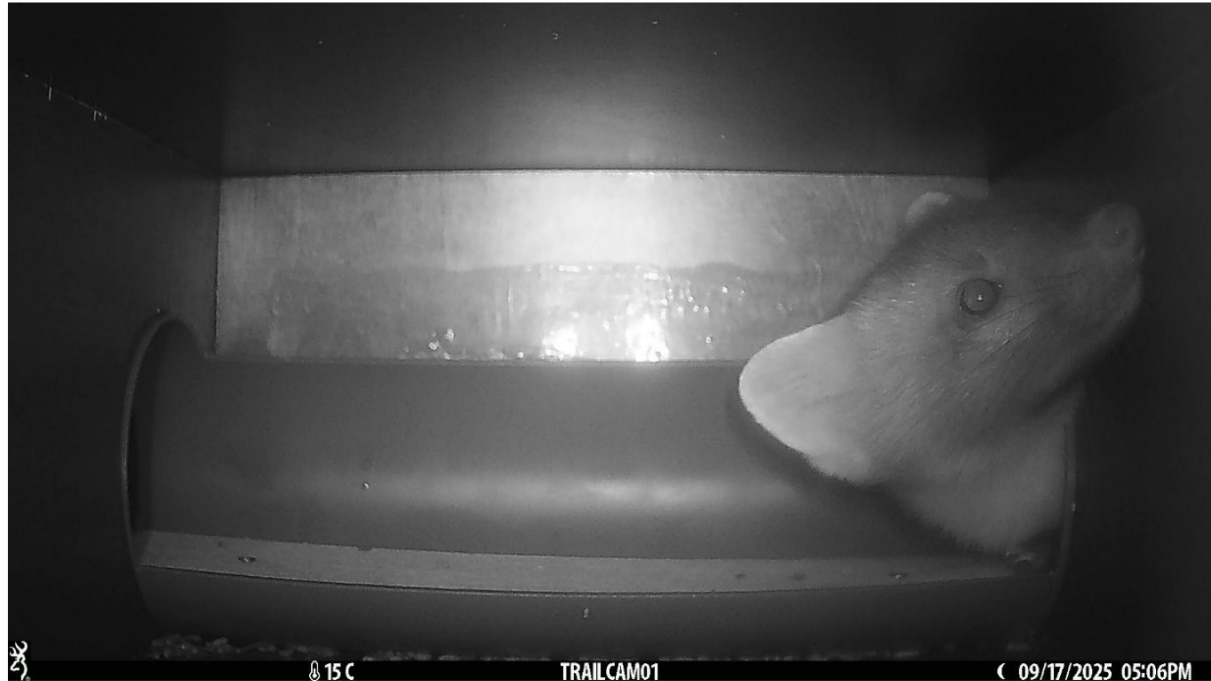
Soortgroep	Beschermde soorten/functie	Vervolgonderzoek/Maatregel
Vaatplanten	Nee	Nee
Algemene broedvogels	Ja , er is geschikt broedbiotoop aanwezig voor algemene broedvogels.	Nee, mits maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen. EWP nodig.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nee	Nee
Grond gebonden zoogdieren	Ja , het plangebied is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats, foerageergebied en migratieroutes voor de wezel, hermelijn en bunzing.	Ja , nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en migratieroutes van de wezel, hermelijn en bunzing.
Vleermuizen verblijfplaatsen	Nee	Nee
Vleermuizen vliegroutes	Ja , aangrenzend en binnen het plangebied is mogelijk een vliegroute aanwezig in de vorm van een bomenrij en watergang.	Nee, mits maatregelen worden genomen om verstoring van vleermuizen te voorkomen. EWP nodig.
Vleermuizen foerageergebied	Ja , de bomen en struwelen betreffen potentieel foerageergebied.	Nee, mits maatregelen worden genomen om verstoring van vleermuizen te voorkomen. EWP nodig.
Reptielen	Nee	Nee
Amfibieën	Nee	Nee
Vissen	Nee	Nee
Ongewervelden	Nee	Nee

Bijlage 2 Verbodsbepalingen Omgevingswet onderdeel flora- en fauna activiteiten

Soortgroep	Soorten	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
Grondgebonden zoogdieren	Steenmarter Boommarter Wezel	11.54	1a	Het is verboden in het wild levende zoogdieren opzettelijk te doden of te vangen.
	Hermelijn Bunzing		1b	Het is verboden de vaste voort- plantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.*
*Foerageergebied en migratieroutes zijn beschermd als het van essentieel belang is voor het in stand houden van een vaste verblijfplaats. Dit is in zijn algemeenheid het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied of een migratieroute (essentieel leefgebied), ook de verblijfplaats zou verdwijnen (een indirect effect).				

Bijlage 3 Foto's van soort waargenomen op wildcamera's

Steenmarter:

57 F

TRAILCAM01

09/11/2025 09:07:29PM

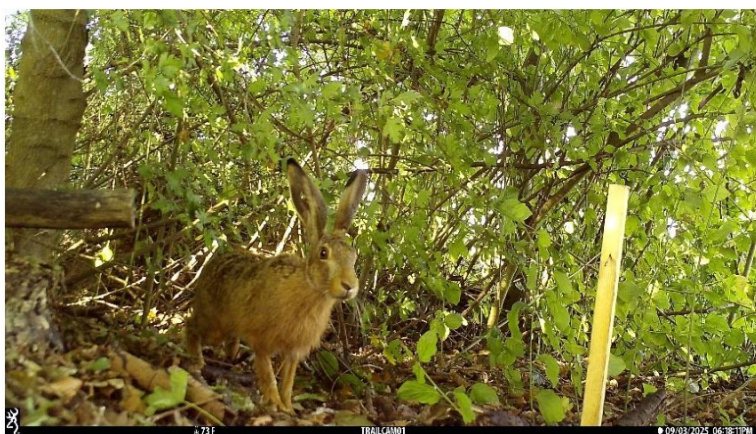

57 F

TRAILCAM01

09/11/2025 09:07:31PM

Overige soorten:

Bijlage 4 Overige waargenomen soorten

Tijdens het nader onderzoek zijn waarnemingen gedaan van meerdere soorten die niet zijn onderzocht in het nader onderzoek. In onderstaande tabel is per soort weergegeven welke functie de onderzoekslocatie herbergt voor de soort en of een omgevingsvergunning dan wel ecologisch werkprotocol noodzakelijk is. Op de soorten gemarkeerd met een asterisk wordt in paragraaf 5. Overige soorten (niet meegenomen in onderzoek) een toelichting gegeven.

Tabel 7. Aangetroffen overige beschermde soorten die niet zijn meegenomen in het nader onderzoek maar wel zijn aangetroffen tijdens het nader onderzoek.

Soortgroep	Nederlandse naam	Gedrag	Beschermde functie	Overtreding Ow	EWP nodig
Algemene broedvogels	Merel	Foeragerend	Nee	Nee	Ja
	Roodborst	Foeragerend	Nee	Nee	Ja
	Houtduif	Foeragerend	Nee	Nee	Ja
Grondgebonden zoogdieren	Haas	Foeragerend	Nee	Nee	Ja
	Bosmuis	Foeragerend	Nee	Nee	Ja

Stantec is een wereldwijd toonaangevend ingenieurbureau op het gebied van duurzame engineering, architectuur en milieuadvies. De diverse perspectieven van onze partners en geïnteresseerden inspireren ons om verder te kijken dan eerder is gedaan naar cruciale kwesties zoals klimaatverandering, de digitale transformatie en het voorbereiden op de toekomst van onze steden. We innoveren, door onze omgeving, onze creativiteit en onze klanten samen te brengen. Zo helpen we mensen overal ter wereld om verder te komen. Samen herontdekken we wat mogelijk is.

KVK Haaglanden 27 18 43 23 | Stantec is ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 gecertificeerd. | Stantec B.V. (Nederland) is VCA** gecertificeerd en staat op trede 5 van de CO2-Prestatieladder.

Stantec B.V.
Tivolilaan 205
6824 BV Arnhem
stantec.com

